

Barevné rýchory - Naše badatelská činnost

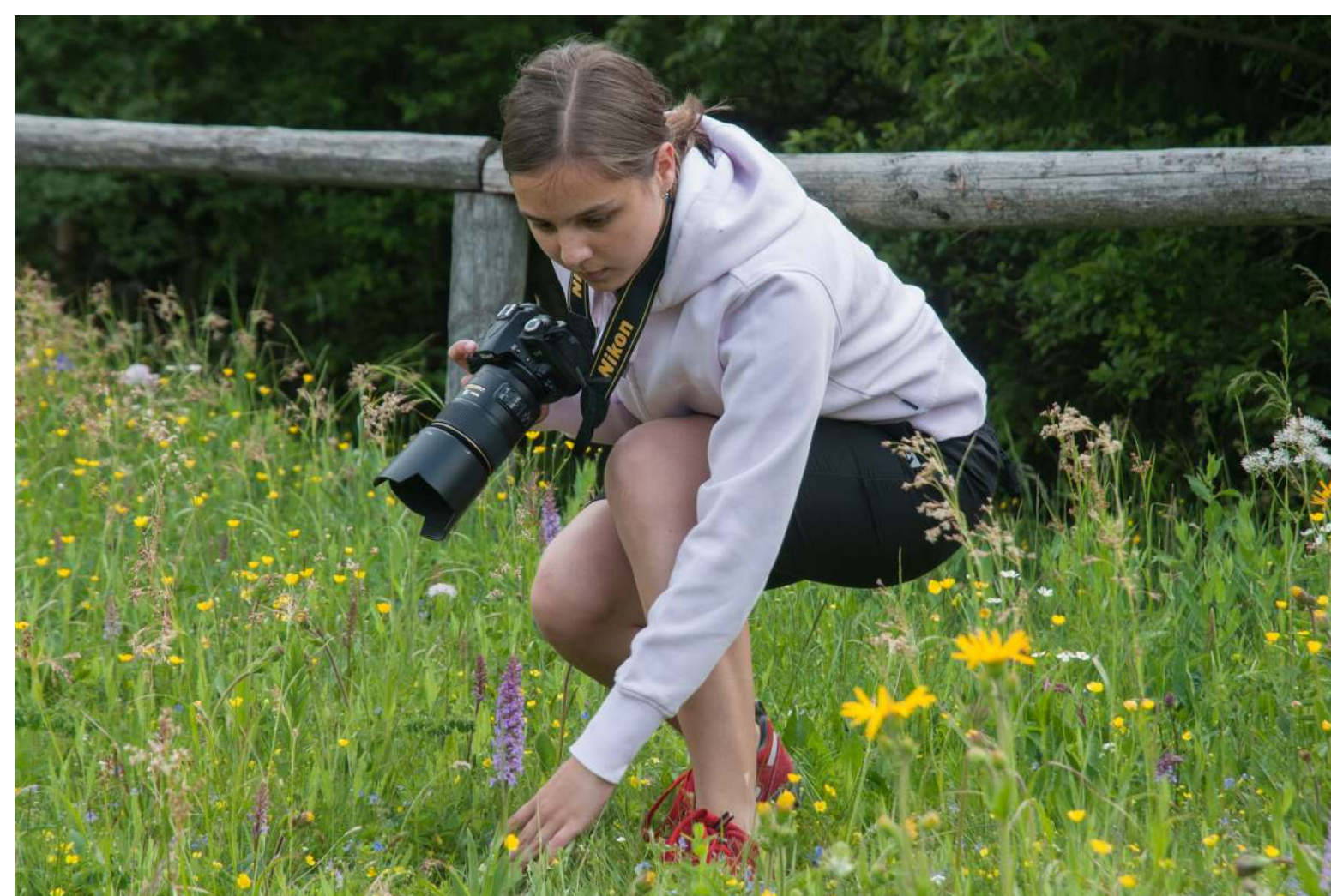
Slunečná stráň, foto: Radovan Vlček, oba snímky

Jak to všechno začalo

Na začátku byla zvědavost. Rýchorských květin jsme si samozřejmě všímali již dříve. Setkávali jsme se s nimi při všech našich předchozích výpravách, ať už geologicky, geomorfologicky či jinak zaměřených. Bylo tedy jen otázkou času, kdy se začneme věnovat naplno jen a pouze jim. Po vydání publikace Geologie pro všechny, která v r. 2014 završila naše dvouleté zkoumání „základů“ krajiny v okolí naší školy, jsme začali připravovat tento projekt. Původní zvědavost se proměnila ve snahu co nejlépe a zmapovat a zdokumentovat rýchorskou květenu. U některých z nás detektivní pátrání připomínající honba za novými objevy přerostla v posedlost, které jsme se nezbavili ani po ukončení projektu. Květiny zkrátka nejsou kameny, po celé věky neměnné. To, že jste je na jednom místě našli letos, neznamená, že tam budou i příští rok. Naopak, příští rok můžete na tomtéž místě narazit na jiný druh, o kterém jste neměli ani tušení. Záleží na spoustě proměnných, roli hraje počasí, způsob obhospodařování krajiny, důležité je správné načasování. Zkoumáte-li skalní výchoz, nemusíte spěchat, je lhostejné, zda to uděláte dnes nebo za týden. Pátráte-li ovšem po rostlinách, které nekvetou déle než týden a jejichž výskyt je omezen na několik málo jedinců, musíte strávit v terénu spoustu času a mít i pořádný kus štěstí.

prstnatce májové nad Ozonem, osada Rýchory

pětiprstka žežulník, Maxovka

ocúny jesenní - náš nejdůležitější objev, Medvědí louka

předjarní výprava za šafrány k Rýchorské studánce

orchidejové louky u Rýchorského kříže

hlavní hřeben Krkonoš z Rýchor

výprava za orchidejemi, Slunečná stráň

návrat ze šafránové lokality v Horních Albeřích

Jako je tomu u každé podobné práce, i naše botanické bádání jsme začali studiem literatury. Některé druhy rostlin jsme dobře znali věděli, kde na Rýchorách rostou. Některé další, jejichž výskyt byl na Rýchorách zdokumentován, jsme museli hledat. Někdy nám pomohla náhoda, jindy rada od pracovníků Správy KRNP, později už i vlastní zkušenost. Díky tomu jsme narazili i na druhy sice popsáné, ale objevující se velmi vzácně a často s mnohaletými pauzami, jako je například korállice trojklanná nebo vstavač mužský znamenavý. Vedle známých orchidejových luk na Slunečné stráni a u Rýchorského kříže jsme objevili další čtyři na začleřské straně Rýchor. Jedním z nejvýznamnějších objevů našeho průzkumu byl nález početné populace ocúny jesenního, jehož výskyt nebyl dosud v Krkonoších vůbec popsán.

Původních počet asi 30 druhů, na které jsme se chtěli zaměřit, se časem rozrostl. U každého z nich jsme se snažili v rámci našeho bádání ověřit výskyt a zmapovat jeho rozšíření. Průzkumné práce představovaly desítky výprav do terénu, při nichž jsme měřili plochy a zjišťovali četnost výskytu jednotlivých druhů. Snažili jsme se vypořádat i některé zákonitosti, jako např. souvislost výskytu určitých druhů s typem podloží či typem prostředí. Odebírali jsme vzorky půd pro následné analýzy, sledovali a měřili kvalitu vody v rýchorských potocích. Sbírali jsme a vyhodnocovali data z naší školní meteorologické stanice a porovnávali průběh ročních teplot a především srážek s předchozími lety a s dlouhodobými průměry. Na tomto místě je zajímavé připomenout, že v letech 2015 a 2016 byly právě srážky výrazně nižší než dlouhodobé průměry, a i když se v následujícím roce dlouhodobému průměru opět přiblížily, je úbytek vody na rýchorských prameništích a mokřadech znatelný i letos. Součástí naší práce bylo samozřejmě i pravidelné pořizování fotodokumentace. Díky tomu vznikla velmi slušná sbírka fotografií, z nichž tato výstava představuje jen nepatrný zlomek, a věřte, že bylo někdy těžké se rozhodnout, který snímek vybrat na úkor ostatních. Během dvou let vznikala také unikátní kolekce kreseb rýchorských květin. Většina z nich byla otištěna v publikaci „Barevné Rýchory“, vydané v rámci tohoto projektu, a některé také v článku shrnujícím výsledky projektu, který vyšel v časopisu Krkonoše - Jizerské hory 1/2018.

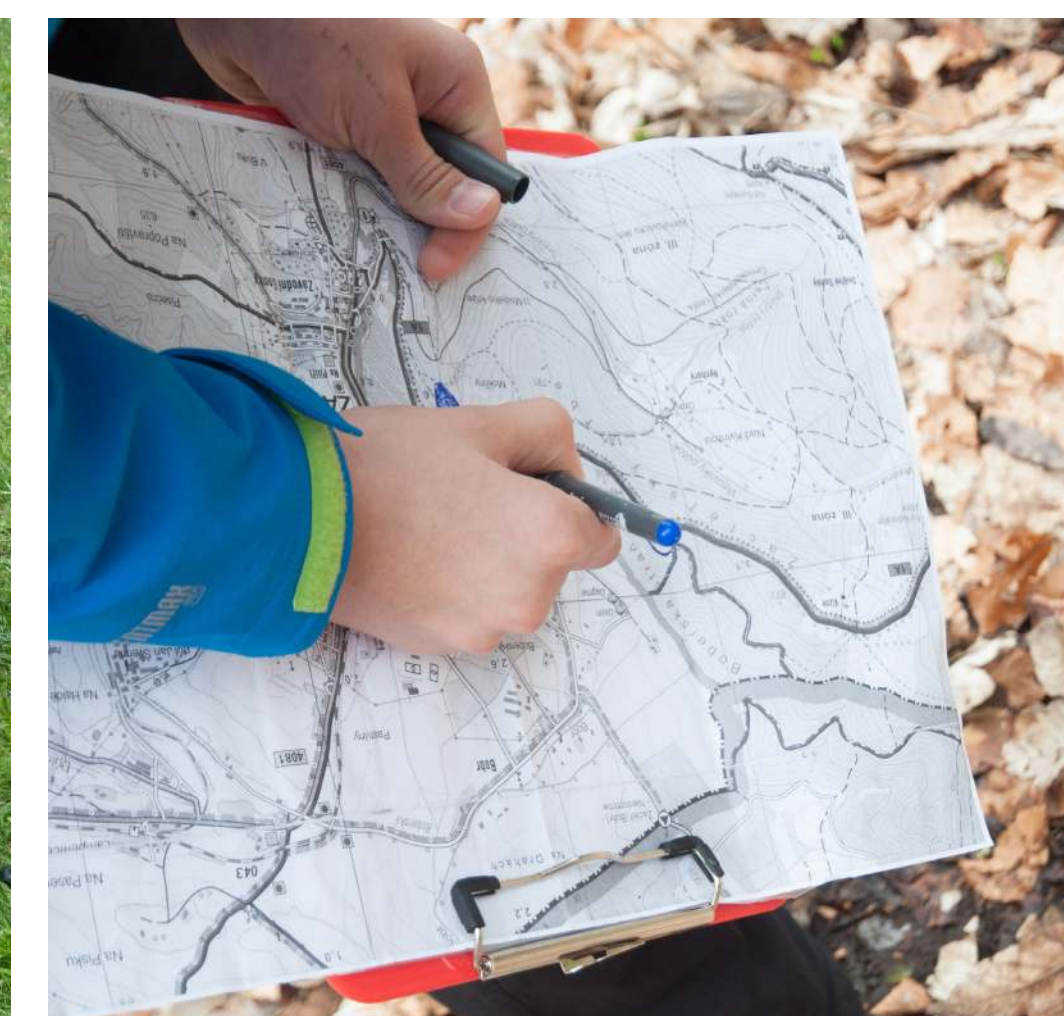
V tomto časopisu jsme ostatně průběžně výsledky od července 2016 pravidelně publikovali.

orientační měření hydrologických charakteristik

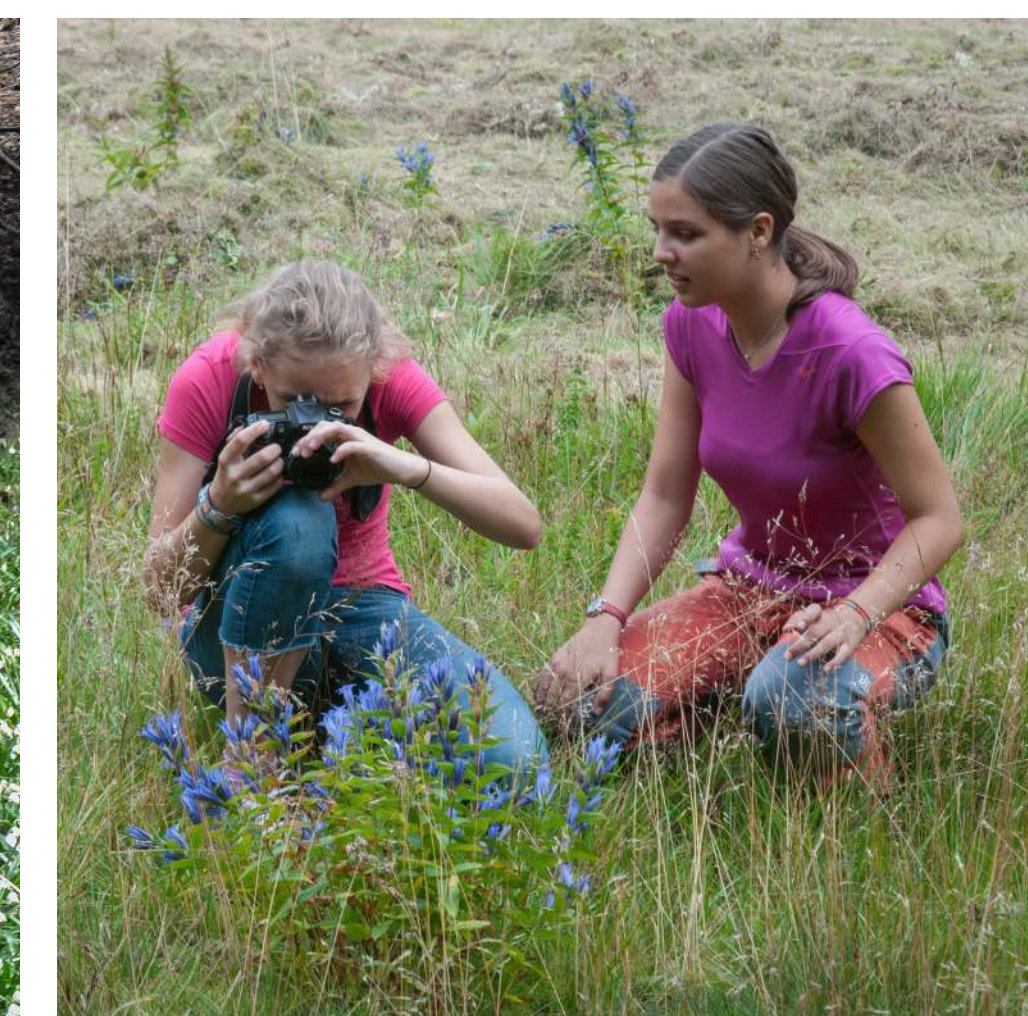
odběr půdních vzorků

všechny nálezy jsme pečlivě zanesli do map

měření ploch na lokalitě bíledule jarní pod Kozincem

hořec tolitovitý - důkaz blížící se zimy, Kutná

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY